

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ТЕРНОПІЛЬСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ
УНІВЕРСИТЕТ**

КРИСА МИКОЛА ВОЛОДИМИРОВИЧ

УДК 553.21/.24:351.712.5]:342 (477)

**ДОГОВІР ПІДРЯДУ НА ГЕОЛОГІЧНЕ ВИВЧЕННЯ НАДР
ЗА ДЕРЖАВНИМ ЗАМОВЛЕННЯМ
(ЦИВІЛЬНО-ПРАВОВИЙ АСПЕКТ)**

Спеціальність 12.00.03 – цивільне право і цивільний процес;
сімейне право; міжнародне приватне право

Автореферат дисертації на здобуття наукового
ступеня кандидата юридичних наук

Тернопіль – 2018

Дисертацією є рукопис.

Роботу виконано у відділі проблем приватного права Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України.

Науковий керівник: доктор юридичних наук,
старший науковий співробітник
Пленюк Мар'яна Дмитрівна,
Науково-дослідний інститут
приватного права і підприємництва
імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України,
завідувач сектору проблем договірного права

Офіційні опоненти: доктор юридичних наук, доцент
Коструба Анатолій Володимирович
Навчально-науковий юридичний інститут
Державного вищого навчального закладу
«Прикарпатський національний університет
імені Василя Стефаника»,
професор кафедри цивільного права

кандидат юридичних наук, доцент
Лукаевич-Крутник Ірина Степанівна
Тернопільський національний
економічний університет,
доцент кафедри міжнародного права,
міжнародних відносин та дипломатії

Захист відбудеться «26» грудня 2018 р. о 9³⁰ на засіданні спеціалізованої вченої ради К 58.082.04 Тернопільського національного економічного університету за адресою: 46009, м. Тернопіль, вул. Львівська, 11а, зал засідань.

З дисертацією можна ознайомитись у бібліотеці Тернопільського національного економічного університету за адресою: 46009, м. Тернопіль, вул. Бережанська, 4.

Автореферат розіслано «26» листопада 2018 року.

Учений секретар
спеціалізованої вченої ради

С. В. Банах

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Обґрунтування вибору теми дослідження зумовлена проведенням в Україні реформ відповідно до Стратегії сталого розвитку «Україна – 2020», схваленої Указом Президента України від 12 січня 2015 року, на реалізацію Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами (далі – Угода). З моменту ратифікування цієї Угоди, державі надається можливість не лише внутрішньо удосконалити приватноправові відносини, а й стати в майбутньому повноцінним членом Європейського Союзу.

Актуальність теми дослідження впливає також із євроінтеграційних прагнень України, оскільки в силу уніфікації правового регулювання договірних зобов'язань у зв'язку із прийняттям Законів України «Про приєднання України до Угоди про державні закупівлі» від 16.03.2016 р., «Про публічні закупівлі» від 25.12.2015 р. виникає потреба в науковому аналізі новітніх підходів до договірного регулювання як дієвого регулятора приватноправових відносин.

Договірне регулювання приватноправових відносин є індивідуальним, воно надає обов'язковість специфічному порядку дій контрагентів щодо вчинення яких вони домовлялися. Саме в договірному регулюванні приватноправових відносин існує генетичний взаємозв'язок кожної певним чином формально визначеної приватноправової засади з різними складовими глобального за своїм юридичним значенням принципу. Тому наявність значної кількості недоліків, суперечностей і прогалин у регулюванні підрядних відносин із геологічного вивчення надр за державним замовленням потребують свого переосмислення та наукового аналізу.

Загальнотеоретичні аспекти договірного регулювання підрядних відносин в цивільному праві України розглядалися у наукових працях вчених, зокрема Н. С. Кузнецової «Підрядні договори в інвестиційній діяльності в будівництві» (1991 р.), В. М. Коссака «Строки в капітальному будівництві» (1991 р.), І. І. Банасевич «Договори на виконання підрядних робіт за державним замовленням» (2007 р.), М. М. Великанової «Договори на виконання науково-дослідних або дослідно-конструкторських та технологічних робіт» (2008 р.), М. Д. Пленюк «Цивільно-правове регулювання строків (термінів) у договорах про виконання робіт» (2011 р.), І. С. Лукасевич-Крутник «Договір підряду на проведення проектних та пошукових робіт» (2011 р.), В. В. Андрейцева «Договірні правовідносини з виконання науково-дослідних робіт» (2012 р.), А. Б. Гриняка «Теоретичні засади правового регулювання підрядних зобов'язань у цивільному праві України» (2013 р.), М. С. Біленко «Договір будівельного підряду в цивільному праві України» (2013 р.), О. М. Ситнік «Договір побутового підряду зв цивільним законодавством України» (2016 р.), В. К. Гуцуляка «Договір підряду на проведення пошукових робіт за цивільним

законодавством України» (2017 р.), О. В. Диби «Договір підряду на проведення проектних робіт за цивільним законодавством України» (2018 р.).

Особливий внесок у розвиток договірних відносин загалом і підрядних зокрема зробили такі вітчизняні вчені: О. А. Беляневич, С. М. Бервено, Т. В. Боднар, В. А. Васильєва, М. К. Галянтч, С. Д. Гринько, О. В. Дзера, І. А. Діковська, А. С. Довгерт, Ю. О. Заїка, О. І. Зозуляк, І. Р. Калаур, І. С. Канзафарова, Н. Р. Кобецька, А. В. Коструба, О. О. Кот, О. В. Кохановська, О. Д. Крупчан, В. В. Луць, Р. А. Майданик, Г. К. Матвеев, С. О. Погрібний, В. Д. Примак, З. В. Ромовська, М. М. Сибільов, В. М. Слома, Р. О. Стефанчук, М. О. Стефанчук, Н. В. Федорченко, Я. М. Шевченко, Р. Б. Шишка, О. С. Яворська та ін.

Разом з тим наразі у вітчизняній цивілістиці майже немає праць, в яких простежується комплексний підхід до науково-практичної проблематики договірної регулювання відносин з геологічного вивчення надр за державним замовленням. Викладені обставини зумовлюють актуальність теми цього дисертаційного дослідження.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами, грантами. Дисертацію виконано відповідно до тематичного плану науково-дослідних робіт Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України «Договірне регулювання приватноправових відносин у цивільному праві України» (номер держаної реєстрації 0116U000174). Тема дисертаційного дослідження затверджена Вченою радою Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака НАПрН України 24 лютого 2016 р. (протокол № 3).

Мета і завдання дослідження. Мета дисертаційної роботи полягає у формуванні нових теоретичних положень щодо договірної регулювання підрядних відносин на геологічне вивчення надр за державним замовленням, вироблення на основі цього практичних пропозицій щодо удосконалення механізму правового регулювання підрядних відносин на геологічне вивчення надр за державним замовленням.

Мета дисертаційного дослідження обумовила необхідність постановки і вирішення таких *завдань*:

- з'ясувати доктринальні підходи до визначення поняття договору підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням та запропонувати на цій основі авторське визначення договору;
- визначити характерні ознаки цього договору;
- охарактеризувати законодавство, що регулює відносини, які виникають з договірних зобов'язань підрядних робіт на геологічне вивчення надр за державним замовленням;
- здійснити відмежування договору підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням від інших суміжних договорів з виконання робіт;

- виявити специфіку суб'єктного складу договору підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням;
- визначити порядок укладення та особливості виконання договору підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням;
- визначити підстави і межі цивільно-правової відповідальності сторін за порушення зобов'язань за договором підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням;
- розробити теоретичні пропозиції та практичні рекомендації щодо удосконалення діючого законодавства і судової практики у досліджуваних правовідносинах.

Предметом дослідження є договір підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням, відповідне національне законодавство України, теоретико-методологічні положення та концептуальні підходи щодо визначення сутності договору підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням, а також судова практика у справах щодо застосування відповідальності сторін за невиконання чи неналежне виконання цього різновиду договорів з виконання робіт.

Об'єктом дослідження є суспільні відносини, що виникають із договору підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням.

Методи дослідження. Для досягнення окресленої мети і поставлених завдань у процесі дослідження використано філософські, загальнонаукові та спеціальні методи. Зокрема, діалектичний метод використано на всіх етапах дисертаційного дослідження, що дало змогу з'ясувати сутність таких понять, як договір підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням, укладення договору підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням, виконання договору підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням, договірна відповідальність сторін, порушення зобов'язань за договором тощо (*підрозділи 1.1, 2.2, 3.1, 3.2.*). Метод аналізу та синтезу використовувався при дослідженні окремих видів порушень умов договору підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням та їх правових наслідків (*розділ 3*). Герменевтичний метод надав можливість застосувати різні способи тлумачення нормативних актів та здійснити аналіз наукових вітчизняних джерел, що висвітлюють питання правової природи договору підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням (*підрозділ 1.1*). Системно-структурний метод застосовано для виявлення місця договору підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням у групі договорів з виконання робіт (*підрозділ 1.2*). Застосування формально-логічних методів дозволило виявити коло учасників, які можуть вступати у договірні відносини з геологічного вивчення надр за державним замовленням, порядок здійснення ними суб'єктивних цивільних прав та виконання обов'язків (*підрозділи 2.1, 2.2, 2.3*). Метод теоретичного та практичного моделювання застосовано при розробленні пропозицій і

рекомендацій, спрямованих на удосконалення механізму договірної регулювання відносин з геологічного вивчення надр за державним замовленням.

Наукова новизна отриманих результатів полягає в тому, що дисертація є одним із перших досліджень правової природи договору підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням та особливостей правового регулювання відносин, що виникають із цього договору. Сформульовані у цьому дослідженні висновки конкретизуються у таких найважливіших наукових положеннях, які мають ознаки новизни та виносяться на захист.

Вперше:

– доведено, що у договорі підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням захисту підлягають як суб'єктивні цивільні права, так і охоронюваний законом державний інтерес, який: а) виходить за межі змісту суб'єктивного права і означає прагнення до користування у межах правового регулювання конкретним матеріальним та/або нематеріальним благом; б) є самостійним об'єктом судового захисту та інших засобів правової охорони; в) має на меті задоволення усвідомлених не лише індивідуальних, а й суспільних (колективних) потреб; г) є дозволом, що не суперечить суспільним інтересам, загальноновизнаним принципам, законам України тощо;

– доведено, що предметом договору підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням є специфічний матеріалізований результат роботи підрядника, а саме інформація про надра, яка не може бути використана у іншій діяльності, оскільки розробляється за конкретним завданням замовника і з чітко визначеною метою;

– обґрунтовано дієвість притримання як способу забезпечення виконання зобов'язань у договорі підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням. Можливість використання такого способу впливає із предмета досліджуваного договору, адже отримана геологічна інформація є такою, що не псується і їй не потрібні спеціальні місця (приміщення) щодо зберігання;

– встановлено, що договір підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням відрізняється від інших суміжних договорів, адже присутній особливий об'єкт – надра. Геологічне вивчення надр – це спеціальні роботи, спрямовані на одержання інформації про надра для задоволення потреб суспільства;

– встановлено, що відносини з постдоговірної відповідальності у договорі підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням відсутні. Оскільки у підрядника після завершення геологічних робіт та передання результату (геологічної інформації) не виникає будь-яких додаткових обов'язків. Натомість у правовій природі постдоговірної відповідальності вбачаються заходи цивільно-правової відповідальності у випадку невиконання колишнім контрагентом додаткового обов'язку;

Удосконалено:

– визначення поняття договору підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням відповідно до якого одна сторона (підрядник) зобов'язується на свій ризик виконати певну роботу за завданням (державним замовленням) другої сторони (замовника) та передати її результат, а замовник зобов'язується прийняти результат виконаних робіт та оплатити його з Державного бюджету України чи інших державних цільових фондів;

– модель ступеневої систематизації цивільно-правових договорів, в якій запропоновано в межах типу договорів з виконання робіт виділяти підтип: а) договір підряду; б) договір підряду за державним замовленням; в межах підтипу договорів підряду – види: а) побутовий підряд; б) будівельний підряд; в) на проведення пошукових робіт; г) на проведення проектних (гідропроєктних) робіт, д) на геологічне вивчення надр тощо. Специфіка таких договорів відображається у правовому статусі сторін, зокрема замовника, процедурі їх укладення, а також настання цивільно-правової відповідальності;

– висновок, що під роботою у договорі підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням слід розуміти одержання даних про геологічну будову надр, процеси щодо виявлення та оцінки корисних копалин, вивчення закономірностей їх формування і розміщення, з'ясування гірничотехнічних та інших умов розробки родовищ корисних копалин і використання надр для цілей, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин. Матеріалізованість підрядних робіт передбачає його віддільність від особи підрядника, оскільки надавши своєю працею завершений результат (геологічну інформацію) підрядник повністю виводить його не лише із свого володіння, а й з власного буття;

– тезу про те, що у договорі підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням діяльність підрядника слід вважати роботою якщо: 1) кінцевий її результат матиме матеріалізовану форму; 2) саме результат є елементом мети (каузи) цього договору; 3) його споживча цінність полягає у подальшій можливості використання цього результату саме як матеріальної речі;

– розуміння того, що відносини у договорі підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням носять приватноправовий характер, а їх учасники є рівними та майново-самостійними. Виходячи із основного принципу – юридичної рівності сторін договору, вважається, що держава Україна вправі вільно, зважаючи на необхідність реалізації своїх повноважень, вступати у підрядні відносини з геологічного вивчення надр за державним замовленням відповідно до положень ЦК України;

Дістало подальшого розвитку:

– теза про те, що ефективність правового регулювання підрядних відносин з геологічного вивчення надр за державним замовленням досягатиметься за допомогою юридичних конструкцій напрацьованих в межах

приватного права. Адже приватноправове регулювання не тільки охоплює процес безпосереднього визначення правом поведінки людей, а й включає в себе передуючу цьому стадію правової регламентації суспільних відносин;

– науковий висновок, що право підрядника, у разі ухилення замовника прийняти результат робіт після дворазового попередження щодо продажі результату виконаних робіт (геологічної інформації про надра) можливе за умови, якщо особа, яка виявила намір придбати таку інформацію має право користування ділянкою, де проводилися геологічні роботи;

– теза про те, що при проведенні геологічних робіт за договором підряду за державним замовленням ознаки творчості відсутні, адже роботи проводяться за методикою, яка закріплена у різномісних підзаконних актах, дотримання яких є загальнообов'язковими. Відтак результат робіт з геологічного вивчення надр (геологічна інформація) не відноситься до об'єктів авторського права і не є відокремлюючою ознакою цього договору;

– теза про те, що кошторис у договорі підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням є твердим, зважаючи на конкурсні особливості укладення цього договору;

– позиція щодо доцільності закріплення у гл. 61 ЦК України загального юридичного обов'язку добросовісної поведінки в процесі ведення конкурсу щодо укладення підрядних договорів за державним замовленням та цивільну відповідальність за його невиконання у випадку несумлінного введення конкурсних умов, переговорів тощо.

Практичне значення отриманих результатів полягає в тому, що вони можуть бути використані:

– у *нормотворчій діяльності* – для удосконалення цивільного законодавства в частині правового регулювання відносин з проведення геологічного вивчення надр за державним замовленням;

– у *науково-дослідній сфері* – як методологічне підґрунтя для подальших науково-теоретичних досліджень зобов'язань, що виникають з договору підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням;

– у *правозастосовчій діяльності* судових органів при вирішенні спорів між замовниками, підрядниками та субпідрядниками, що впливають з договірних відносин на геологічне вивчення надр за державним замовленням;

– у *навчальному процесі* під час викладання дисциплін «Цивільне право України» та «Договірне право України», а також при підготовці відповідної навчально-методичної літератури.

Апробація матеріалів дисертації. Результати дослідження обговорювались на засіданні відділу проблем приватного права Науково-дослідного інституту приватного права і підприємництва імені академіка Ф. Г. Бурчака Національної академії правових наук України.

Окремі положення дисертації доповідалися на міжнародних, всеукраїнських та регіональних науково-практичних заходах: всеукраїнській

науково-практичній конференції: «Юриспруденція та проблеми інформаційного суспільства» (ЮПІС–2016)», (м. Івано-Франківськ, 2016 р.); «Актуальні проблеми приватного права: Договір як правова форма регулювання приватних відносин (присвячена 95-річниці з дня народження доктора юридичних наук, професора В. П. Маслова), (м. Харків, 17 лютого 2017 р.); «Проблеми цивільного права та процесу (19–20 травня 2017 р., м. Харків); «Сучасна цивілістична наука в умовах гібридної війни» (м. Київ, 16 листопада 2017 р.).

Структура та обсяг дисертації. Дисертація складається зі вступу, 3 розділів, які охоплюють 7 підрозділів, висновків, списку використаних джерел та додатку. Загальний обсяг роботи становить 196 сторінок. Список використаних джерел складається зі 268 найменувань та міститься на 24 сторінках.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У **Вступі** обґрунтовано вибір теми наукового дослідження, визначено її зв'язок із науковими програмами, планами, темами, грантами, встановлено її мету та завдання, предмет і об'єкт дослідження, охарактеризовано методи наукового пізнання та використані у дослідженні, визначено наукову новизну та практичне значення отриманих результатів, наведено відомості про апробацію матеріалів дисертації, структуру та обсяг дисертації.

Розділ 1. «Загальна характеристика договору підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням» складається з двох підрозділів, у яких на основі правової характеристики договору підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням визначено місце цього договору в межах групи договорів з виконання робіт та запропоновано його авторське значення, надано загальну характеристику законодавства, що регулює досліджувані відносини.

У підрозділі 1.1. «*Поняття, ознаки і види договору підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням*» надається правова характеристика договору підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням. Доводиться, що договір підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням є *оплатним* – залежно від наявності зустрічного майнового еквіваленту; *основним* – залежно від юридичної спрямованості договорів; *консенсуальним* – залежно від моменту у часі; *алеаторним* – залежно від розподілу ризиків. Договір укладається з волі контрагентів. Строки (терміни) його укладення є істотною умовою, оскільки визначаються в тендерній документації та оприлюднюються замовником на веб-порталі Уповноваженого органу для загального доступу.

Встановлено, що у зобов'язаннях з геологічного вивчення надр за державним замовленням несення ризику вирішується на користь замовника, адже у випадку неможливості проведення таких робіт підрядником, за

«еквівалентним принципом» замовник звільняється від оплати, однак вправі вимагати від підрядника відшкодування понесених збитків. Ризик випадкового знищення або пошкодження результату з геологічного вивчення надр розглядається як небезпека знищення або пошкодження геологічної інформації за відсутності вини сторін договору, з настанням якої підрядник зобов'язаний виконати роботу повторно. У передбачених законом або договором випадках окремі обов'язки або зобов'язання припиняються в цілому.

Встановлено, що договір підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням за загальною характеристикою, особливістю сторін договору тощо проявляє свою видову приналежність за спрямуванням мети договору, а відтак відноситься до системи підрядних договорів, яку визначають як складну внутрішньо організовану структуру таких договорів у межах договірної типу. Договір підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням, на відміну від інших підрядних договорів відрізняється як за об'єктом, так і за предметом договору, адже саме надра досліджуються в процесі виконання зобов'язання. Геологічне вивчення здійснюється з метою одержання даних про геологічну будову надр, процеси, які відбуваються в них, виявлення та оцінки корисних копалин, вивчення закономірностей їх формування і розміщення, з'ясування гірничотехнічних та інших умов розробки родовищ корисних копалин і використання надр для цілей, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин.

Встановлено, що при проведенні робіт з геологічного вивчення надр ознаки творчості відсутні. Результат робіт з геологічного вивчення надр (геологічна інформація) не відноситься до об'єктів авторського права і не є відокремлюючою ознакою цього договору.

З'ясовано, що під державною потребою розуміється інтерес, спрямований на забезпечення корисних копалин та інших важливіших соціально-економічних потреб, реалізацію державних і міждержавних програм та функціонування суб'єктів державного замовлення за рахунок державного бюджету. При цьому, враховуючи єдиний термінологічний напрямок пропонується у законодавстві і у доктрині приватного права вживати дефініцію «публічні потреби», адже відповідно до Закону України «Про публічні закупівлі» такий підхід є абсолютно виваженим.

Виокремлено системний підхід при дослідженні договорів з виконання робіт, що дозволило виявити принципи побудови цієї групи договорів від загального до окремого.

У підрозділі 1.2. «Загальна характеристика законодавства, що регулює відносини, які виникають із договірних зобов'язань робіт з геологічного вивчення надр за державним замовленням» досліджено нормативно-правові акти, які регулюють відносини з геологічного вивчення надр.

Визначено, що для проведення робіт за договором підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням слід отримати спеціальний дозвіл.

Дозволи надаються Держгеонадрами переможцям аукціонів з їх продажу та без проведення аукціонів у випадках, передбачених пунктом 8 Порядку надання спеціальних дозволів на користування надрами.

Встановлено, що у нормативно-правовому регулюванні підрядних відносин геологічного вивчення надр за державним замовленням загальні положення ЦК України є основоположними не лише щодо укладення договору, свободи договору вибору форми договору тощо, а й щодо цивільно-правової відповідальності за невиконання чи неналежного виконання умов цього договору.

Положення, правила, норми тощо спеціального законодавства в тому числі й Кодексу про надра розглядаються як правові норми, що розвивають (доповнюють) договірні зв'язки у сфері геологічного вивчення надр за державним замовленням.

З'ясовано, що Законом України «Про охорону навколишнього природного середовища» встановлено загальне та спеціальне надрокористування. Відтак геологічне вивчення надр за державним замовленням відноситься до спеціального надрокористування, оскільки загальне надрокористування передбачає використання природних ресурсів для задоволення життєво необхідних потреб громадян без надання спеціальних дозволів. Відповідно до ч. 3 ст. 38 цього Закону в порядку спеціального використання природних ресурсів громадянам, підприємствам, установам і організаціям надаються у володіння, користування або оренду природні ресурси на підставі спеціальних дозволів, зареєстрованих у встановленому порядку, за плату для здійснення виробничої та іншої діяльності, а у випадках, передбачених законодавством України, на пільгових умовах.

Розділ 2 «Особливості договірної регулювання підрядних відносин на геологічне вивчення надр за державним замовленням, сторони та зміст» складається з трьох підрозділів, у яких з'ясовано специфіку договірної регулювання підрядних відносин на геологічне вивчення надр за державним замовленням, суб'єктний склад договору, визначено його зміст.

У підрозділі 2.1 «Договірне регулювання підрядних відносин на геологічне вивчення надр за державним замовленням» встановлено, що договір з геологічного вивчення надр за державним замовленням виступає індивідуальним регулятором підрядних правовідносин і може містити вказівки (імперативні приписи).

Правове регулювання підрядних відносин на геологічне вивчення надр за державним замовленням є сукупністю правових засобів державно-владного впливу, за допомогою яких замовник, підрядник, генеральний підрядник, субпідрядник можуть впливати на зобов'язальні правовідносини у сфері виконання робіт з геологічного вивчення надр за державним замовленням шляхом встановлення договірних умов безпосередньо у цьому договорі.

Встановлено, що у підрядних відносинах з геологічного вивчення надр за державним замовленням договірне регулювання є більш ефективним, оскільки дозволяє сторонам не лише скористатися передуючими договірними конструкціями, напрацювання яких відоме приватному праву, а й домовитись про іншу правову поведінку приватноправових відносин. Саме тому, договір підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням виступає регулятором зобов'язальних правовідносин та є тим способом вираження (закріплення) індивідуально-правових приписів (актів поведінки), які виконують роль регулятивних правил поведінки сторін щодо вчинення яких вони зобов'язалися.

У підрозділі 2.2. «Сторони договору підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням» встановлено, що персоніфікація суб'єктів відображає конкретні інституційні особливості договірного типу з виконання робіт, з притаманною конкретному різновиду специфікою.

Встановлено, що у держави Україна, яка діє через органи державної влади, з моменту укладення цього договору виникають права, обов'язки, а також цивільна відповідальність у разі невиконання чи неналежного виконання його умов. З'ясовано, що незважаючи на специфіку здійснення державою Україна публічно-правових повноважень у суспільстві, виходячи із основного принципу – юридичної рівності сторін договору, у договорі підряду з геологічного вивчення надр за державним замовленням, держава (органи державної влади) не має/не мають особливого статусу.

Доведено, що генпідрядник не може вступати у договірні відносини з іншими виконавцями на будь-якій стадії проведення робіт. Таке право підрядника обмежується насамперед: наявністю відповідних дозволів на проведення таких робіт; процедурою укладення договору субпідряду, в тому числі й на окремих етапах виконання робіт за договором підряду.

У підрозділі 2.3. «Зміст договору підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням» запропоновано права та обов'язки сторін класифікувати на: 1) нормативно визначені (передбачені положеннями різнорівневих нормативно-правових актів); 2) договірні. Виправдано законодавчий підхід щодо закріплення у ст. 889, 890 ЦК України лише обов'язків сторін договору без уточнення їх прав, адже чітке дотримання сторонами взятих на себе зобов'язань сприяє як належному виконанню робіт, так і подальшому безпечному використанню його результату. Відтак права сторін досліджуваного договору впливають із обов'язків контрагентів, що кореспондуються між собою.

Запропоновано обов'язки сторін договору підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням класифікувати залежно від змісту зобов'язань та способу їх вираження на: а) обов'язки щодо здійснення певних дій; б) обов'язки щодо утримання від вчинення певних дій; в) обов'язки, що прямо передбачені законом; г) обов'язки, визначені шляхом погодження умов

договору; д) обов'язки, визначені шляхом вказівки на кореспондуючі їм права контрагента.

У пункті 2.3.1. «Права та обов'язки замовника» виділено права та обов'язки замовника. Звертається увага, що окрім загальних прав, які передбачені в ЦК України замовник має право: а) у будь-який час відмовитися від договору підяду з геологічного вивчення надр за державним замовленням; б) залучати інших спеціалізованих осіб вести нагляд за веденням робіт, у разі недостатності своїх навичок та знань.

Замовник зобов'язаний: 1) прийняти та оплатити виконану роботу; 2) вивчити отриману геологічну інформацію; 3) передати підряднику затверджену проектно-кошторисну документацію; 4) видавати та направляти в межах своєї компетенції відповідні приписи, розпорядження та/або повідомлення підряднику; 5) оплатити виконані підрядником роботи після передачі їх результату; 6) оплатити підряднику (у разі настання консервації) виконані до консервації роботи та відшкодувати йому пов'язані з консервацією витрати; 7) обов'язок збереження конфіденційної інформації та комерційної таємниці тощо.

З'ясовано, що одним із основних обов'язків замовника є обов'язок не поширювати отриману геологічну інформацію. До такої інформації відноситься: а) інформація про нові рішення і нові технічні знання як такі, що захищаються законом, так і такі, що не захищаються законом; б) інформація, яка розглядається її власником як комерційна таємниця.

Окрім законодавчо визначених прав та обов'язків замовника зміст підрядних правовідносин з геологічного вивчення надр дозволяє виявляти й інші права та обов'язки, перелік яких не є вичерпним. Визначено, що законодавець лише конкретизує найнеобхідніші права, якими наділений замовник, залишаючи сторонам право на власний розсуд визначити ряд інших прав у договорі підяду з геологічного вивчення надр за державним замовленням.

У пункті 2.3.2. «Права та обов'язки підрядника» з'ясовано, що законодавець передбачає можливість підрядника виконати роботу, передбачену договором зі свого матеріалу та своїми засобами. Вартість матеріалів повинна включатися до вартості робіт і має оплачуватися замовником при їх виконанні. У разі, якщо роботи виконуються із матеріалів підрядника, останній несе відповідальність за їх якість та належність при експлуатації. У тих випадках, коли матеріали надаються замовником, підрядник зобов'язаний правильно їх використовувати (ст. 840 ЦК України).

З'ясовано, що договір підяду на геологічне вивчення надр за державним замовленням вважатиметься виконаним не в момент завершення роботи підрядником, а лише тоді коли основний її результат (геологічна інформація) буде передано замовнику, прийнято і оплачено ним.

У разі користування під час виконання робіт майном замовника, підрядник зобов'язаний зберігати його. Зберігання такого майна підрядник здійснює безоплатно, якщо договором не передбачено інше.

У разі необхідності проведення додаткових робіт підрядник зобов'язаний своєчасно попередити замовника. Підрядник зобов'язаний не лише передати геологічну інформацію, а й надати відомості щодо її експлуатації або іншого використання.

Встановлено, окрім загальних обов'язків підрядника, додаткові зокрема: 1) гарантування повноти геологічного вивчення, охорону надр та довкілля в межах ділянки надр, наданої в користування; 2) приведення порушених земель у стан, придатний для використання її в загальному розумінні; 3) підготовку звіту про результати геологічного вивчення на ділянці надр та подання документів на затвердження запасів корисної копалини; 4) використання надр відповідно до цілей, для яких їх було надано; 5) забезпечення безпеки людей, майна та навколишнього природного середовища; 6) зберігання розвідувальних гірничих виробків і свердловин, які можуть бути використані при розробці родовищ та інших цілях; 7) ліквідування у встановленому порядку виробки і свердловини, які не підлягають подальшому використанню; 8) зберігання геологічної та виконавчо-технічної документації, зразки гірських порід і руд, дублікатів проб корисних копалин, які можуть бути використані при подальшому вивченні надр; 9) дотримання протипожежної безпеки на родовищі; 10) зупинення проведення на певній ділянці робіт, після закінчення дії Дозволу; 11) у разі консервації проведення робіт, приведення гірничодобувний об'єкт у стан, який гарантує безпеку людей, майна і навколишнього середовища.

Крім основного обов'язку щодо своєчасного виконання роботи, на підрядника покладається і низка інших обов'язків, які пов'язані з часовими межами їх виконання, серед таких можна навести: а) зупинення робіт у випадку невиконання замовником своїх зобов'язань, що призвело до ускладнення або до неможливості проведення підрядником робіт; б) вимагати виплати авансу, якщо така виплата та розмір авансу передбачені договором; в) відмовитись від договору підяду і вимагати відшкодування збитків у разі внесення до проектної та кошторисної документації змін, що потребують виконання додаткових робіт; г) відмовитися від договору та вимагати від замовника сплати договірної ціни пропорційно виконаним роботам, а також відшкодування збитків, не покритих цією сумою, в разі неможливості використання ресурсів, наданих замовником, тощо.

У підрозділі звертається увага на невичерпний перелік прав та обов'язків підрядника, оскільки договірні зобов'язання щоразу модифікуються і доповнюються при укладенні договорів підяду в цілому, та й договору підяду на геологічне вивчення надр за державним замовленням зокрема.

Розділ 3 «Укладення, виконання і цивільна відповідальність сторін договору підяду на геологічне вивчення надр за державним замовленням» складається з трьох підрозділів, у яких проаналізовано укладення та особливості виконання договору підяду на геологічне вивчення надр за державним замовленням, досліджено сутність та особливості цивільно-правової відповідальності сторін за цим договором.

У підрозділі 3.1. «Укладення договору підяду на геологічне вивчення надр за державним замовленням» виходячи із договірно-процедурних дій сторін щодо умов договору, що мають відповідати реальним намірам та інтересам сторін цього договору з'ясовано порядок укладення договору підяду на геологічне вивчення надр за державним замовленням, його обов'язковість закріплення у письмовій формі.

Істотною умовою договору підяду на геологічне вивчення надр за державним замовленням є предмет як специфічний матеріалізований результат роботи підрядника, а саме інформація про надра, яка не може бути використана у іншій діяльності, оскільки розробляється за конкретним завданням замовника і з чітко визначеною метою.

Визначено, що процедура укладення договору підяду з геологічного вивчення надр за державним замовленням може здійснюватися шляхом: а) відкритих торгів; б) конкурентного діалогу; в) переговорної процедури прав та обов'язків сторін.

Замовник за цим договором має право здійснювати процедуру укладення договору й шляхом використання електронної системи. Електронна система повинна бути загальнодоступною та гарантувати недискримінацію, рівні права під час реєстрації всім заінтересованим особам та рівний доступ до інформації всім особам, обмін і збереження інформації та документів має відбуватися з гарантуванням непорушності даних про учасників і їхніх пропозицій під час проведення процедури укладення договору та їх конфіденційність до моменту розкриття тендерних пропозицій. Електронна система під час отримання тендерних пропозицій повинна забезпечувати фіксацію дати та точного часу отримання тендерних пропозицій та неможливість доступу будь-яких осіб до отриманих тендерних пропозицій (їх частин) до моменту настання дати і часу кінцевого строку подання та розкриття таких пропозицій, зазначених в оголошенні. Оголошення про проведення відкритих торгів носить інформаційний характер, метою якого є спонукання якомога більше осіб звернутися до адресата з пропозицією (офертою) укласти договір, зокрема договір підяду з геологічного вивчення надр за державним замовленням.

Обґрунтовано, що кошторис у договорі підяду на геологічне вивчення надр за державним замовленням є твердим, зважаючи на конкурсні особливості укладення цього договору.

У підрозділі 3.2. «Виконання договірних зобов'язань, що впливають з державних підрядних замовлень на геологічне вивчення надр» під виконанням

зобов'язань пропонується розуміти процес здійснення сторонами своїх суб'єктивних цивільних прав і виконання юридичних обов'язків як певної завершальної стадії договірної правовідносини, яка відображається в отриманні геологічної інформації замовником та одержанні підрядником коштів як винагороди за переданий результат робіт.

Обґрунтовано, що за договором підряду на проведення підрядних робіт з геологічного вивчення надр місце виконання вважатиметься місце проведення таких робіт, зокрема земельна ділянка, яка на підставі права користування знаходиться у замовника і передана підряднику для проведення підрядних робіт, а також інші об'єкти, де проводяться роботи, в тому числі канали, кар'єри, траншеї, шахти тощо.

З'ясовано, що особливістю виконання сторонами зобов'язань за договором підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням є визначення ще на переддоговірній стадії можливостей (неможливостей) досягнення очікуваного результату. Належне виконання договору підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням пов'язане зі здійсненням підрядником усіх передбачених договором та законом дій, спрямованих на отримання геологічної інформації.

Зважаючи на складний комплексний характер підрядних правовідносин з геологічного вивчення надр та процедури укладення досліджуваного договору доведено неможливість заміни одних учасників іншими. Відтак запропоновано розмежовувати суб'єктів цивільного зобов'язання і суб'єктів виконання зобов'язання за договором підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням. Суб'єктами виконання зобов'язання за досліджуваним договором є замовник, підрядник, а також інші особи на яких покладається обов'язок виконання чи прийняття зобов'язання.

У підрозділі 3.3. «Цивільно-правова відповідальність сторін за договором підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням» представлено особливості настання цивільно-правової відповідальності сторін за порушення контрагентами договірних умов. З'ясовано, що цивільно-правова відповідальність підрядника у підрядних правовідносинах з геологічного вивчення надр характеризується майновою природою, оскільки проявляється у відшкодуванні збитків, сплаті штрафних санкцій, виконанні додаткових обов'язків, пов'язаних з повторними роботами тощо. Наведена цивільно-правова відповідальність наявна у додаткових майнових обтяженнях, які настають за невиконання чи неналежне виконання умов договору та може бути понесена в добровільному порядку без втручання відповідних державних органів. Встановлено, що підставою цивільно-правової відповідальності є порушення договірних зобов'язань підряду щодо геологічного вивчення надр за державним замовленням.

З'ясовано, що порушення зобов'язань замовника полягає у:
а) неприйнятті виконаного результату роботи; б) несплаті підрядникові

встановленої ціни; в) розголошенні відомостей, що містять таємницю без згоди підрядника; г) ненаданні передбачених договором чи законом послуг підрядникові тощо. Неналежне виконання умов договору підряду з геологічного вивчення надр за державним замовленням може проявлятися у бездіяльності сторін, а також у вчиненні тих дій, які за умовами договору не повинні були вчинятися.

Встановлено, що для застосування до порушника умов договору підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням такої міри відповідальності, як стягнення збитків, необхідною є наявність усіх елементів складу цивільного правопорушення. Адже за відсутності хоча б одного із цих елементів цивільно-правова відповідальність не настає. Однак право на неустойку виникатиме за наявності лише двох умов цивільно-правової відповідальності: протиправної поведінки та вини боржника. Вважається, що неустойка сприятиме здійсненню належного виконання договірних зобов'язань з геологічного вивчення надр, а також попередженню правопорушень досліджуваним договором.

Доведено, що цивільно-правову відповідальність сторін у зобов'язаннях з геологічного вивчення надр за державним замовленням слід визначати через сукупність заходів впливу на боржника, яка проявлятиметься у застосуванні до нього додаткових обтяжень, пов'язаних із невиконанням та/або неналежним виконанням умов договору, розмір яких буде пропорційним розміру завданих кредитором збитків.

Встановлено, що у договорі підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням відносини з постдоговірної відповідальності відсутні. Адже у підрядника після завершення геологічних робіт та передання результату (геологічної інформації) не виникає будь-яких додаткових обов'язків. У правовій природі постдоговірної відповідальності, вбачаються заходи цивільно-правової відповідальності у випадку невиконання колишнім контрагентом додаткового обов'язку.

ВИСНОВКИ

У дисертації запропоновані нові теоретичні положення, що спрямовані на вдосконалення механізму договірної врегулювання підрядних відносин на геологічне вивчення надр за державним замовленням. За результатами проведеного дослідження автором сформульовані такі висновки наукового і практичного значення:

1. Договір підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням виступає індивідуальним регулятором підрядних зобов'язань і може містити як умови індивідуальних актів, так і імперативні приписи. За загальними ознаками цей договір є насамперед правомірною волевою дією осіб, яка спрямована на виникнення, зміну та припинення цивільних прав та

суб'єктивних обов'язків. За своєю метою відноситься до договорів з виконання робіт, загальні положення яких регулюються главою 61 ЦК України.

2. Предметом досліджуваного договору є матеріалізований результат роботи підрядника, який відображається специфікою виконання роботи. За цим договором домовленість стосується комплексу факторів, які розглядаються сторонами у нерозривній єдності. Зобов'язання у сторін виникають щодо результату – підрядний результат є основним, відтак робота як така підпорядковується йому і призводить до матеріалізованого результату.

3. Договір підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням, на відміну від інших підрядних договорів відрізняється за особливим об'єктом – надрами, які вивчаються (досліджуються) в процесі виконання договірних зобов'язань. Геологічне вивчення надр – це спеціальні роботи і дослідження, спрямовані на одержання інформації про надра для задоволення потреб суспільства. Геологічне вивчення здійснюється з метою одержання даних про геологічну будову надр, процеси, які відбуваються в них, виявлення та оцінки корисних копалин, вивчення закономірностей їх формування і розміщення, з'ясування гірничотехнічних та інших умов розробки родовищ корисних копалин і використання надр для цілей, не пов'язаних з видобуванням корисних копалин.

4. Правове регулювання у відносинах з геологічного вивчення надр за державним замовленням – це упорядкування, спрямування розвитку цих відносин за допомогою права, яка полягає у певній діяльності суб'єктів, які за допомогою правових приписів можуть впорядковувати, впливати на певні явища. Відтак сторони договору на геологічне вивчення надр за державним замовленням зобов'язанні враховувати нормативно-правові акти щодо регулювання таких відносин.

5. Держава Україна у договорі підряду з геологічного вивчення надр за державним замовленням не займає особливого статусу. Відносини у цьому договорі мають приватноправовий характер, відповідно до засадничих положень цивільного права, відтак їх учасники є рівними, вільними у виборі та майново-самостійні.

6. До геологічної інформації, яку заборонено розповсюджувати пропонується відносити: а) інформацію про нові рішення і нові технічні знання як такі, що захищаються законом, так і такі, що законом не захищаються; б) інформацію, яка розглядається її власником як комерційна таємниця.

7. Процедура укладення договору підряду з геологічного вивчення надр за державним замовленням може здійснюватися шляхом: а) відкритих торгів; б) конкурентного діалогу; в) переговорної процедури прав та обов'язків сторін. Замовнику надається право на укладення цього договору й шляхом використання електронної системи. При цьому оголошення про проведення відкритих торгів носить інформаційний характер, метою якого є спонукання

якогомога більше осіб звернутися до адресата з пропозицією (офертою) укласти договір підряду з геологічного вивчення надр за державним замовленням.

8. Договірна відповідальність сторін у відносинах із проведення геологічного вивчення надр за державним замовленням виникає з порушення такого зобов'язання, тобто невиконання або неналежне його виконання – за кількістю, якістю, строком тощо.

СПИСОК ОПУБЛІКОВАНИХ АВТОРОМ ПРАЦЬ ЗА ТЕМОЮ ДИСЕРТАЦІЇ

1. Криса М. В. Нормативно-правові засади регулювання підрядних відносин із геологічного вивчення надр за державним замовленням. *Підприємство, господарство і право*. № 6, 2017. С. 32–35.

2. Криса М. В. Поняття та предмет договору підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням. *Прикарпатський юридичний вісник*. Збірник наукових праць. Науково-практичне юридичне видання. Випуск № 6(21). Том 1. Івано-Франківськ, 2017. С. 91–94.

3. Криса М. В. Держава Україна як сторона у договорі підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням. *Публічне право: науково-практичний юридичний журнал*, 2018. № 3 (31). С. 186–192.

4. Криса М. В. Права і обов'язки замовника у договорі підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням. *Eurasian Academic Research Journal*. 2018. № 5 (23). С. 88–94.

5. Криса М. В. Цивільно-правова відповідальність сторін за договором підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням. *Науковий вісник публічного та приватного права*. 2018. Випуск 3. С. 121–127.

6. Криса М. В. Відмежування договору підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням від інших підрядних договорів. *Актуальні проблеми приватного права: договір як правова форма регулювання приватних відносин: матеріали наук.-практ. конф., присвяч. 95-й річниці з дня народження д-ра юрид. наук, проф., чл.-кор. АН УРСР В. П. Маслова (Харків, 17 лют. 2017 р.)*. Харків: Право, 2017. 338с. С. 299–302.

7. Криса М. В. Предмет як істотна умова договору підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням. *Проблеми цивільного права та процесу: тези доп. учасників наук.-практ. конф., присвяч. світлій пам'яті О. А. Пушкіна, 19–20 трав. 2017 р.* МВС України, Харків. Нац. ун-т внутр. справ; Харків. обласний осередок Всеукр. громад. орг. «Асоціація цивілістів України». Харків: ХНУВС, 2017. 392 с. С. 320–322.

8. Криса М. В. Деякі ознаки договору про виконання робіт по геологічному вивченню надр за державним замовленням. *Юриспруденція та проблеми інформаційного суспільства» (ЮПІС–2016)»: зб. матеріалів проблемно-наукової міжгалузевої конференції*. Івано-Франківськ, 2016. 175 с. С. 37–34.

9. Криса М. В. Розірвання договору підряду із геологічного вивчення надр за державним замовленням в умовах АТО. *Сучасна цивілістична наука в умовах гібридної війни*: матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції, м. Київ, 16 листопада 2017 р. Київ: Таврійський національний університет імені В. І. Вернадського, 2017. 256 с. С. 116–118.

АНОТАЦІЇ

Криса М. В. Договір підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням (цивільно-правовий аспект). – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису.

Дисертація на здобуття наукового ступеня кандидата юридичних наук за спеціальністю 12.00.03 – цивільне право і цивільний процес; сімейне право; міжнародне приватне право. – Тернопільський національний економічний університет. – Тернопіль, 2018.

Дисертація є комплексним науковим дослідженням проблем правового регулювання відносин за договором підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням. З'ясовано доктринальні підходи до визначення поняття та характерних ознак договору підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням та запропоновано на цій основі авторське визначення цього договору. Надано загальну характеристику законодавства, що регулює відносини, які виникають з договірних зобов'язань підрядних робіт на геологічне вивчення надр за державним замовленням. Проведено відмежування договору підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням від інших суміжних договорів з виконання робіт. Визначено специфіку суб'єктного складу, порядок укладення та особливості виконання договору підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням. Здійснено класифікацію правопорушення у сфері проведення підрядних робіт з геологічного вивчення надр за державним замовленням. Розглянуто порядок укладення та охарактеризовано особливості виконання договору підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням. Встановлено особливості цивільно-правової відповідальності сторін за порушення зобов'язань за договором підряду на геологічне вивчення надр за державним замовленням. Розроблено теоретичні пропозиції та практичні рекомендації щодо удосконалення діючого законодавства і судової практики у сфері підрядних правовідносин з геологічного вивчення надр за державним замовленням.

Ключові слова: цивільно-правовий договір, підрядник, замовник, надра, геологічне вивчення надр, геологічна інформація, державні закупівлі, зобов'язання.

Крыса Н. В. Договор подряда на геологическое изучение недр по государственному заказу (гражданско-правовой аспект). – Квалификационный научный труд на правах рукописи.

Диссертация на соискание ученой степени кандидата юридических наук по специальности 12.00.03 – гражданское право и гражданский процесс; семейное право; международное частное право. – Тернопольский национальный экономический университет. – Тернополь, 2018.

Диссертация является комплексным научным исследованием проблем правового регулирования отношений по договору подряда на геологическое изучение недр по государственному заказу. Выяснено доктринальные подходы к определению понятия и характерных признаков договора подряда на геологическое изучение недр по государственному заказу и предложено на этой основе авторское определение этого договора. Предоставлено общую характеристику законодательства, регулирующего отношения, возникающие из договорных обязательств подрядных работ на геологическое изучение недр по государственному заказу. Проведено отмежевание договора подряда на геологическое изучение недр по государственному заказу от других смежных договоров по выполнению работ. Определена специфика субъектного состава и порядок заключения и особенности исполнения договора подряда на геологическое изучение недр по государственному заказу. Осуществлена классификация правонарушений в сфере проведения подрядных работ по геологическому изучению недр по государственному заказу. Рассмотрен порядок заключения и охарактеризованы особенности исполнения договора подряда на геологическое изучение недр по государственному заказу. Установлены особенности гражданско-правовой ответственности сторон за нарушение обязательств по договору подряда на геологическое изучение недр по государственному заказу. Разработаны теоретические предложения и практические рекомендации по совершенствованию действующего законодательства и судебной практики в сфере подрядных правоотношений по геологическому изучению недр по государственному заказу.

Ключевые слова: гражданско-правовой договор, подрядчик, заказчик, недра, геологическое изучение недр, геологическая информация, государственные закупки, обязательства.

Chrysa M. Contract of contract for the geological study of subsoil under public order (civil-law aspect). – Qualification scientific work on the rights of manuscripts.

Thesis for a Candidate Degree in Law, specialty 12.00.03 – Civil Law and Civil Procedure; family law; international private law. – Ternopil National Economic University. – Ternopil, 2018.

The dissertation is a complex scientific research of problems of legal regulation of relations under a contract of contract for the geological study of subsoil under

public order. The doctrinal approaches to the definition of the concept and characteristic features of the contract for geological study of subsoil under the state order have been clarified and the author's definition of this contract is proposed on this basis. The general characteristic of the legislation regulating relations arising from the contractual obligations of subcontracting works for the geological study of mineral resources by state order is provided. The division of the contract for the geological study of mineral resources by state orders from other related contracts of execution of works was performed. Determined the specifics of the subject structure and the procedure for the conclusion and peculiarities of the performance of the contract for the geological study of the subsoil under the state order. The classification of the offense in the field of subcontracting works on the geological study of mineral resources by state order is carried out. The order of concluding and characterizing the peculiarities of performance of the contract on geological study of subsoil under the state order is considered. The peculiarities of civil legal responsibility of the parties for violation of obligations under the contract on geological study of mineral resources by state order are established. Theoretical propositions and practical recommendations for improvement of the existing legislation and judicial practice in the field of subordinate legal relations on geological study of subsoil under the state order are developed.

Key words: civil law contract, contractor, customer, subsoil, geological study of subsoil, geological information, public procurement, obligations.

Підписано до друку 23.11.2018 р.
Формат 60x90/16. Гарнітура Times.
Папір офсетний. Друк на дублікаторі.
Умов. друк. арк. 0,9. Обл.-вид. арк. 1,0.
Зам. № А043-18. Тираж 100 прим.

Видавець та виготовлювач
Тернопільський національний економічний університет
вул. Львівська, 11, м. Тернопіль 46009

*Свідоцтво про внесення суб'єкта видавничої справи
до Державного реєстру видавців ДК № 3467 від 23.04.2009 р.*

Видавничо-поліграфічний центр «Економічна думка ТНЕУ»
вул. Бережанська, 2, м. Тернопіль 46009
тел. (0352) 47-58-72
E-mail: edition@tneu.edu.ua